

§ 4. 1. W okresie odbywania praktyki na stanowiskach robotników stosunek pracy absolwentów normują przepisy dotyczące pracy robotników.

2. W okresie praktyki na stanowiskach robotników absolwenci otrzymują zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości przewidzianej dla najniższej grupy uposażenia pracowników inżynieryjno-technicznych (równorzędnych). Wynagrodzenie powinno być wypłacane w terminach dwutygodniowych (art. 32 rozporządzenia z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników).

3. Na wniosek absolwenta należy mu przyznać wynagrodzenie za pracę zgodnie ze stawką płacową wynikającą z kategorii zaszeregowania stanowiska pracy, na którym odbywa praktykę, wraz z dodatkami płacowymi przywiązanymi do tego stanowiska.

§ 5. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) mogą upoważnić:

- a) dyrektorów centralnych zarządów (jednostek równorzędnych) do ustalenia wykazu stanowisk pracy, do objęcia których wymagane jest odbycie praktyki, oraz programu odbywania tej praktyki,
- b) dyrektorów przedsiębiorstw (kierowników zakładów pracy) do skrócenia czasu trwania praktyki absolwentom, którym ze względu na wyniki ich pracy i stopień opanowania zagadnień będących przedmiotem ich pracy można powierzyć stanowiska pracy, do objęcia których wymagane było odbycie praktyki.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

622

ZARZĄDZENIE Nr 173 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1956 r.

w sprawie przyjmowania przez pracowników jednostki zlecającej prac zleconych od jednostki otrzymującej zlecenie.

W toku kontroli przeprowadzonych przez organy kontroli państwowej stwierdzono, że jednostki gospodarki uspołecznionej powierzają prace zlecone innym jednostkom gospodarki uspołecznionej bądź instytucjom państwowym, a te z kolei wykonanie powierzonych prac odstępują pracownikom tej jednostki organizacyjnej, dla której praca ma być wykonana. Tak więc jednostki organizacyjne otrzymujące pracę zleconą pobierają wynagrodzenie za pracę, której faktycznie nie wykonały, a pracownicy jednostek zlecających uzyskują możliwość wykonywania za dodatkowym wynagrodzeniem czynności należących do normalnego zakresu ich działania.

W związku z powyższym, w uzupełnieniu zarządzenia nr 383 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1955 r. w sprawie przyjmowania przez pracowników jednostek nadrzędnych prac zleconych od jednostek podległych. (Monitor Polski Nr 123, poz. 1603), zarządza się, co następuje:

1. Zabrania się pracownikom państwowych zakładów pracy (urzędów, instytucji, przedsiębiorstw, gospodarstw), które zleciły wykonanie prac innej jednostce państwowej lub spółdzielczej albo osobie prywatnej, przyjmowania do wyko-

niania od jednostki lub osoby, która przyjęła zlecenie, całej lub części powierzonej pracy zleconej.

2. W razie stwierdzenia naruszenia zakazu przewidzianego w pkt 1 należy w stosunku do winnych wyciągnąć odpowiednie konsekwencje służbowe.

3. W zarządzeniu nr 383 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1955 r. w sprawie przyjmowania przez pracowników jednostek nadrzędnych prac zleconych od jednostek podległych (Monitor Polski Nr 123, poz. 1603) dodaje się w pkt 2 zdanie:

„Zgody ministra (kierownika urzędu centralnego) lub dyrektora centralnego zarządu wymaga również określenie wysokości wynagrodzenia za przyjętą przez pracownika do wykonania pracę zleconą”.

Zaleca się Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu uregulowanie w spółdzielczości na analogicznych zasadach sprawy przyjmowania przez pracowników jednostki zlecającej prac zleconych od jednostki otrzymującej zlecenie.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

623

ZARZĄDZENIE Nr 179 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 4 lipca 1956 r.

o rozszerzeniu uprawnień dyrektorów państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

W oparciu o postanowienia § 5 ust. 2 i 3 uchwały Komitetu Centralnego PZPR i Rady Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 9 kwietnia 1956 r. o rozszerzeniu uprawnień dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych zarządza się, co następuje:

§ 1. Dyrektorom państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych przysługują w zakresie planowania uprawnień do:

1. zatwierdzania szczegółowych planów techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw we wszystkich wskaźnikach tech-

niczno-produkcyjno-ekonomicznych, opracowanych na podstawie rocznych planów ustalonych dla przedsiębiorstw przez jednostki nadrzędne. Wykaz wskaźników rocznych planów dla przedsiębiorstw ustalonych przez jednostki nadrzędne (jednolitych dla wszystkich przedsiębiorstw) załącza się do niniejszego zarządzenia. Podstawą do oceny rocznych wyników pracy przedsiębiorstw są plany ustalone dla nich przez jednostki nadrzędne również wówczas, gdy zawarte w nich zadania planowe zostały podwyższone w planach szczegółowych zatwierdzonych przez dyrektora przedsiębiorstwa. W przypadku nie-

wykonania planu rocznego ze względu na brak zleceń, dokumentacji lub materiałów, podstawą do oceny rocznych wyników pracy przedsiębiorstwa, jako kryterium dodatkowe, jest suma planów kwartalnych, zmienionych za zgodą władz nadrzędnych;

2. zatwierdzania planów miesięcznych przedsiębiorstwa opracowywanych na podstawie kwartalnych wycinków z planu rocznego; w razie niemożności wykonania z przyczyn obiektywnych planu kwartalnego równego kwartalnemu wycinkowi planu rocznego zmiana planu kwartalnego łącznie ze zmianą kwartalnego planu funduszu płac wymaga zgody jednostki nadrzędnej; plany miesięczne powinny być oparte o harmonogramy robót i nie mogą naruszać obowiązujących terminów oddawania obiektów do użytku;

3. dokonywania zmian planów miesięcznych dla budów w terminie do dnia 15 miesiąca planowanego bez naruszania globalnej kwoty planu miesięcznego przedsiębiorstwa po uprzednim uzgodnieniu tych zmian z inwestorem bezpośrednim; dokumenty dotyczące aktualnego stanu planu miesięcznego budów powinny być przechowywane na budowach i w zjednoczeniu w sposób umożliwiający kontrolę.

4. przyjmowania zleceń rocznych i wieloletnich na roboty budowlano-montażowe w ramach planów inwestycyjnych centralnych i terenowych;

5. przyjmowania od przedsiębiorstw i instytucji państwowych zleceń na roboty budowlano-montażowe oraz zamówień na dostawę wyrobów produkcji pomocniczej lub świadczenia usług nie objętych planem — zgodnie z obowiązującymi przepisami — jeżeli ich wykonanie jest możliwe bez uszczerbku dla realizacji planu.

§ 2. Dyrektorom państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych przysługują w zakresie inwestycji własnych i kapitalnych remontów uprawnienia do:

1. zatwierdzania w porozumieniu z generalnym wykonawcą miesięcznych harmonogramów robót budowlano-montażowych pod warunkiem nienaruszania terminów oddawania obiektów do użytku;

2. dokonywania w ramach tytułu inwestycyjnego zmian polegających na przesunięciach limitów między poszczególnymi składnikami, z tym że zmiany te:

- powinny się mieścić w ramach zatwierdzonej dokumentacji projektowo-kosztorysowej,
- nie mogą powodować przesunięcia na dalszy okres terminów oddawania inwestycji do użytku, ustalonych w spisach tytułów inwestycyjnych,
- podlegają uzgodnieniu z wykonawcą obcym, jeżeli dotyczą robót budowlano-montażowych;

3. przekraczania limitu inwestycyjnego o wartość maszyn i urządzeń, które zgodnie z planem miały być zmontowane dopiero w następnym roku, a których zmontowanie stało się możliwe w danym roku ze względu na przyspieszenie robót i wygospodarowanie lub uzyskanie środków inwestycyjnych na pokrycie kosztów montażu;

4. zatwierdzania zakresu rzeczowo-finansowego inwestycji pozalimitowych, finansowanych z funduszu zakładowego oraz funduszu na popieranie produkcji ubocznej. Inwestycje na cele socjalno-bytowe oraz inwestycje pozalimitowe z funduszu zakładowego powinny być zatwierdzane po zasięgnięciu opinii rady zakładowej;

5. zatwierdzania projektów technicznych i roboczych dla inwestycji o wartościach granicznych ustalonych zarządze-

niem właściwego ministra — z wyjątkiem projektów zastrzeżonych do zatwierdzania przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego;

6. zatwierdzania rocznego planu kapitalnych remontów w ramach limitów finansowych określonych przez jednostkę nadrzędną oraz wprowadzania do tego planu zmian w ciągu roku, przy zabezpieczeniu wykonania planów produkcyjnych oraz utrzymania majątku trwałego w należytym stanie;

7. pokrywania w gospodarzo uzasadnionych przypadkach z funduszu amortyzacyjnego — w ramach rocznego planu kapitalnych remontów — kosztów modernizacji maszyn i urządzeń, jeżeli modernizacja jest przeprowadzana równocześnie z kapitalnym remontem maszyn lub urządzenia, jak również kosztów zakupu i montażu maszyn lub urządzeń przeznaczonych do zastąpienia zużytych, jeżeli wymiana tych maszyn i urządzeń jest bardziej uzasadniona niż poddanie ich kapitalnemu remontowi;

8. wykonywania drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji, modernizacji, racjonalizacji, rozszerzenia produkcji artykułów szerokiego spożycia, usprawnienia gospodarki magazynowo-transportowej, zagospodarowania nieczynnych obiektów z kredytów bankowych udzielanych przez banki finansujące działalność eksploatacyjną;

9. zlecenia i opłacania ze środków przeznaczonych na inwestycje lub kapitalne remonty dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji i kapitalnych remontów oraz adaptacji projektów typowych pracownikom własnym i obcym (z wyłączeniem pracowników biur projektów) — przy spełnianiu następujących warunków:

- wartość kosztorysowa inwestycji lub kapitalnych remontów nie przekracza 750 tysięcy zł, a łączne koszty zleconej dokumentacji — kwoty 5 tysięcy zł,
- wartość zleconej adaptacji projektu typowego nie przekracza 5 tysięcy zł;

10. dysponowania składnikiem zbiorczego zestawienia kosztów budowy lub kosztorysu generalnego na roboty nie przewidziane w razie potrzeby pokrycia kosztów budowy w ramach kosztorysu;

11. zlecenia własnym pracownikom sprawowania nadzoru inwestycyjnego, jeżeli wartość inwestycji nie przekracza 500 tysięcy zł.

§ 3. Dyrektorom państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych przysługują w zakresie organizacji przedsiębiorstwa — zatrudnienia, płac i spraw finansowych uprawnienia do:

1. ustalania szczegółowej organizacji przedsiębiorstwa na podstawie ramowych wytycznych jednostki nadrzędnej;

2. ustalania zaszeregowań i stałych elementów płac wszystkich pracowników przedsiębiorstwa zgodnie z obowiązującym systemem płac i stawkami zaszeregowań — z wyjątkiem zastępców dyrektora i głównego księgowego;

3. przesuwania etatów pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa w ramach zatwierdzonego rocznego planu zatrudnienia bez obowiązku rejestracji etatów w wydziałach finansowych rad narodowych i bankach finansujących;

4. wprowadzania zmian w stosunku do średniej płacy, wynikającej z ustalonego dla przedsiębiorstwa rocznego planu zatrudnienia i planu funduszu płac w podgrupach planu zatrudnienia: robotnicy i pracownicy umysłowi, pod warunkiem nieprzekroczenia planu funduszu płac ustalonego dla tych podgrup;

5. wykorzystania oszczędności (względnej) na fundusz płac dla uzasadnienia wobec banku przekroczeń funduszu płac w następnych okresach;

6. dokonywania zmian planów kwartalnych funduszu płac w oparciu o zatwierdzone zmiany zgodnie z § 1 pkt 2 oraz załatwiania bezpośrednio z bankiem finansującym spraw związanych z odblokowywaniem zatrzymanych kwot funduszu płac zgodnie z przepisami wykonawczymi, jakie zostaną wydane przez Ministra Finansów;

7. zlecenia pracownikom własnym lub obcym na podstawie umowy o dzieło prac występujących doraźnie lub okresowo, a nie wchodzących w zakres normalnej działalności przedsiębiorstwa, jak również określonych w przepisach szczegółowych prac wchodzących w zakres normalnej działalności przedsiębiorstwa;

8. ustalania na okres do 6 miesięcy ulgowych norm pracy przy wprowadzeniu nowej technologii produkcji, do której załoga nie jest wdrożona, lub podejmowania produkcji nowych asortymentów, pod warunkiem posiadania pełnej dokumentacji technologicznej i zatwierdzania norm pracy dla ustabilizowanej produkcji;

9. wypłacania w uzasadnionych przypadkach pracownikom przedsiębiorstwa zaliczki na poczet wynagrodzenia do wysokości 10-dniowego zarobku, podlegającej potrąceniu przy wypłacie ostatecznie obliczonych zarobków za dany miesiąc;

10. tworzenia (w ramach planu kosztów administracyjno-gospodarczych) funduszu dyspozycyjnego i rozporządzania nim zgodnie z zasadami, które zostaną ustalone zarządzeniem właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Finansów;

11. spisowania na podstawie protokołów komisji inwentaryzacyjnej nie zawinionych ubytków materiałowo-towarowych o charakterze ubytków nadzwyczajnych i wynikających z przyczyn losowych oraz umarzania należności z tytułu ubytków do wysokości kwoty ustalonej przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Finansów;

12. czasowego przenoszenia robotników i pracowników inżynieryjno-technicznych (wszystkich kategorii), jeżeli jest to uzasadnione potrzebami produkcyjnymi;

13. wprowadzania pracy na dwie i trzy zmiany;

14. ustalania dla robotników w uzasadnionych przypadkach w porozumieniu z radą zakładową wynagrodzeń opartych na dniówce z premią, zgodnie z obowiązującymi przepisami płacowymi;

15. zatwierdzania dla wszystkich pracowników przedsiębiorstwa z wyjątkiem zastępców dyrektora i głównego księgowego premii za wykonanie planu produkcji oraz premii za oddanie obiektów do użytku;

16. zatwierdzania premii dla pracowników zatrudnionych przy pracach rozruchowych nowobudowanych lub rozbudowywanych obiektów przemysłowych w wysokości do 60% płacy zasadniczej w I grupie, 55% w II grupie, 50% w III grupie oraz zatwierdzania regulaminów premiowania pracowników rozruchu w oparciu o regulamin ramowy;

17. przyznawania ósmej kategorii zaszeregowania wysoko wykwalifikowanym robotnikom zgodnie z taryfikatorem;

18. ubezpieczenia pracowników w miarę potrzeby od nieszczęśliwych wypadków;

19. zgłaszania wniosków i uzgadniania z oddziałem banku finansującego działalność przedsiębiorstwa limitów kredytów bankowych.

§ 4. Dyrektorom państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych przysługują uprawnienia do:

1. sprzedawania przedsiębiorstwom państwowym materiałów, urządzeń i przedmiotów nietrwałych, których próby zagospodarowania w przedsiębiorstwie nie dały rezultatu, jeżeli właściwa organizacja zbytu nie nabyła ich bądź nie wskazała nabywcy w terminie określonym w przepisach szczegółowych, a jednostka nadrzędna nie dała w granicach posiadanych uprawnień innych dyspozycji; materiały nieprzydatne a trudno żywalne można również sprzedać spółdzielniom pracy pod warunkiem, że sprzedaż ta powinna być poprzedzona opinią komisji z udziałem przedstawiciela rady zakładowej;

2. dokonywania drobnych zakupów materiałów i narzędzi o wartości całkowitej do 1.000 zł w źródłach detalicznych (uspołeczniionych i nie uspołeczniionych) w razie niemożności nabycia ich w źródłach hurtowych na podstawie protokołu konieczności;

3. w razie wykonywania robót w terenie — dokonywania zakupu materiałów miejscowych (żwiru, gliny, piasku, kamienia) w granicach do wysokości zł 5.000 od osób prywatnych.

§ 5. Ustalenia w sprawie uprawnień dyrektora przedsiębiorstwa budowlano-montażowego do zatwierdzania planów techniczno-ekonomicznych, organizacji, etatów oraz planu zatrudnienia i funduszu płac dotyczą również odpowiednio uprawnień dyrektorów w stosunku do działalności oddziałów zaopatrzenia robotniczego przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

§ 6. 1. Przepisy niniejszego zarządzenia dotyczą państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych planowanych centralnie, wojewódzkich zjednoczeń budownictwa wiejskiego, zespołów budownictwa przemysłowego drobnej wytwórczości, wojewódzkich oraz miejskich przedsiębiorstw remontowo-budowlanych i specjalnych podległych prezydium rad narodowych miast wydzielonych oraz przedsiębiorstw geodezyjno-kartograficznych.

2. Właściwi ministrowie określą w jakim zakresie uprawnienia dyrektorów przedsiębiorstwa będą mogły być przekazywane kierownikom budów (robót) i zakładów wchodzących w skład przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

3. Upoważnia się ministrów do:

- uzupełniania ilości wskaźników w przypadkach uzasadnionej konieczności,
- przekazywania dalszych, nie wymienionych w niniejszym zarządzeniu kompetencji ministra dyrektorom przedsiębiorstw i zakładów.

§ 7. Rozciąga się uprawnienia dyrektorów przedsiębiorstw określone uchwałą Komitetu Centralnego PZPR i Rady Ministrów Polskiej - Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 9 kwietnia 1956 r. o rozszerzeniu uprawnień dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych na dyrektorów przedsiębiorstw przemysłowych, transportowych, zaopatrzenia materiałowo-technicznego i usługowych wchodzących w skład reortów budownictwa.

§ 8. W sprawach uregulowanych niniejszym zarządzeniem tracą moc zawarte w dotychczasowych przepisach postanowienia ograniczające uprawnienia dyrektorów państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do zarządzenia nr 179 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1956 r. (poz. 623).

Wykaz wskaźników planów dla przedsiębiorstw.

Roczne zadania planowe ustalone dla państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych przez jednostki nadrzędne na podstawie zadań wynikających z Narodowego Planu Gospodarczego powinny zawierać następujące jednolite wskaźniki:

1. wartość produkcji podstawowej (w siłach własnych),
2. wartość produkcji budowlano-montażowej na jednego robotnika ogółem,
3. zatrudnienie ogółem,
4. fundusz płac ogółem, w tym fundusz płac pracowników umysłowych,

5. planowany zysk (strata),
6. nakłady na inwestycje oraz zakres rzeczowy inwestycji limitowych,
7. nakłady na kapitalne remonty,
8. limity materiałowe bądź przydziały materiałów rozdzielanych centralnie,
9. wpłaty do budżetu,
10. finansowanie z budżetu z podziałem na:
 - działalność eksploatacyjną,
 - inwestycje.

624

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW: OŚWIATY, ROLNICTWA, PAŃSTWOWYCH GOSPODARSTW ROLNYCH, LEŚNICTWA, ZDROWIA, KULTURY I SZTUKI, PREZESA CENTRALNEGO URZĘDU SZKOLENIA ZAWODOWEGO ORAZ PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ

z dnia 16 czerwca 1956 r.

w sprawie form pracy informacyjnej o warunkach studiów wyższych, zakresu i trybu działania szkolnych komisji rekrutacyjnych oraz trybu powoływania ich członków.

Na podstawie § 3 zarządzenia nr 129 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 maja 1956 r. w sprawie doboru kandydatów na I rok studiów w szkołach wyższych (Monitor Polski Nr 42, poz. 521) zarządza się, co następuje:

§ 1. Formy pracy informacyjnej o warunkach studiów wyższych, zakres i tryb działania szkolnych komisji rekrutacyjnych oraz tryb powoływania ich członków w szkołach średnich podległych Ministrom: Oświaty, Rolnictwa, Państwowych Gospodarstw Rolnych, Leśnictwa, Zdrowia, Kultury i Sztuki oraz Centralnemu Urzędowi Szkolenia Zawodowego i Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej (zwanym dalej „szkołami średnimi”) określa instrukcja stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty: *W. Jarosiński*

Minister Rolnictwa: w z. *W. Schayer*

Minister Państwowych Gospodarstw Rolnych:

w z. *M. Gotowicc*

Minister Leśnictwa: w z. *T. Rykowski*

Minister Zdrowia: *J. Sztachelski*

Minister Kultury i Sztuki: w z. *L. Motyka*

Prezes Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego:

w z. *A. Tatoń*

Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej:

w z. *J. Zajdel*

Załącznik do zarządzenia Ministrów: Oświaty, Rolnictwa, Państwowych Gospodarstw Rolnych, Leśnictwa, Zdrowia, Kultury i Sztuki, Prezesa Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego oraz Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej z dnia 16 czerwca 1956 r. (poz. 624).

INSTRUKCJA W SPRAWIE OKREŚLENIA FORM PRACY INFORMACYJNO - UŚWIADAMIAJĄCEJ, SZCZEGÓŁOWEGO ZAKRESU I TRYBU DZIAŁANIA SZKOLNYCH KOMISJI REKRUTACYJNYCH ORAZ TRYBU POWOŁYWANIA ICH CZŁONKÓW

§ 1. 1. Praca szkół średnich w zakresie informowania kandydatów na I rok studiów w szkołach wyższych powinna opierać się na długotrwałej, systematycznej i wszechstronnej pracy informacyjno-uświadamiającej, której celem jest zaznajomienie nauczycielstwa, zainteresowanej młodzieży i rodziców oraz społeczeństwa:

- 1) z zadaniami szkolnictwa wyższego, rodzajami szkół wyższych, kierunkami i typami studiów i specjalizacji oraz ich rozmieszczeniem,
- 2) z wymaganiami naukowymi, stawianymi kandydatom na poszczególnych kierunkach studiów i w poszczególnych szkołach wyższych,

- 3) z kierunkami studiów, które mają szczególne znaczenie dla rozwoju gospodarki i kultury narodowej,
- 4) prawami i obowiązkami studenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 5) z uprawnieniami i możliwościami pracy po ukończeniu obranego przez kandydata kierunku studiów.

2. Materiałów do pracy informacyjno-uświadamiającej powinny dostarczyć ministerstwa (urzędy centralne), którym podlegają szkoły wyższe.

3. Do jak najszerszego udziału w pracy informacyjno-uświadamiającej obowiązani są nauczyciele, komitety rodzicielskie w szkołach średnich, komitety opiekuńcze oraz zakła-